

שיחות הר"ן ק"מ

ומעבודה קשה. דמי שאין לו אמונה, הוא צריך לעבוד עבודות קשות.

והרב בעל הסולם אמר שמי שאומר שיש לו טרחות בעבודת השי"ת, שקר הוא דובר. כי עבודת השי"ת צריך להיות כולו בתענוג, וגם בחיגיעה צריך להתענג שהוא מתייגע. כדאי בזה"ק שהטרחות הם מצד הסמ"א.

והוא מה שרביה"ק מגלה שרק מי שהוא רחוק מהאמונה הוא צריך לעבודות קשות. וע"י האמונה נעשה עבודת ה' לדבר קל.

ורבינו ז"ל הוסיף לחדש שישנן כמה בחינות בענין האמונה, כי יש אפי' צדיקים גדולים שהם קטני אמונה. כמו שאמרו חז"ל מי בז ליום קטנות, ועל פי פ"י רש"י הוא בפשטות קטנות אמונה. כי ישנן עבודות אחרות, כגון שמתמיד בתורה ועוסק בתפילה, אבל אינו עוסק בעבודת האמונה. ועדיין הוא בבחי' בזבוז שלחנו לעתיד לבא.

ורביה"ק מפרש 'קטנות שהיה בהם', היינו שלא האמינו בעצמן. כי אמר הבעש"ט הק' שבדיוק כמו שהגאון מאוסה בעיני ה', ועיקר העבודה הוא שפלות וביטול, כן חשוב אצל השי"ת הגאון והישות דקדושה. כי כמו שצריכים בחי' מלכות צריכים גם בחי' יסוד. כמבואר בדברי הרב בעל התניא, שיסוד הוא בחי' יש דקדושה,

בשואמר לי ענין הנדפס בלקוטי תנינא סימן פ"ו על פסוק (שמות ו-ט): "מקוצר רוח ומעבודה קשה", שעל ידי קטנות אמונה צריכין לעבודות קשות וכו' עיין שם, עמדותי לפניו כמשתומם ומחשבותי היו תמהים בענין זה כי נדמה לי שיש לי אמונה קצת, ענה ואמר בלשון גערה קצת באומרו: ואם יש לך אמונה, אין לך אמונה בעצמך (האסטי אין דיר קיין אמונה ניט) וחזכיר מיד מאמר רבותינו זכרונם לברכה: כי מי בז ליום קטנות, מי גרם לצדיקים שיתבזבוז שולחנם לעתיד לבוא, קטנות שהיה בהם בעצמן, שלא האמינו בהם בעצמן. ורש"י זכרוננו לברכה פירש שם בפשוטו קטנות אמונה, אבל מדקדוק לשון הגמרא שאמרו שם קטנות שהיה בהם, נראה מבואר דברי רבנו זכרוננו לברכה, שעקר קטנות האמונה שלהן היה בהן בעצמן ויש לפרש לפי זה שלא האמינו בהקדוש ברוך הוא שהוא טוב לכל והם חשובים וגדולים בעיניו יתברך ומחמת זה היה בהם קטנות וזה היה עיקר קטנות האמונה שלהם מה שלא האמינו בהם בעצמן ויש לכוון גם פירוש רש"י לזה.

הנה רביה"ק שם (לקו"מ חלק ב' סי' פ"ו) מפרש הפסוק ואלא שמעו אל משה מקוצר רוח

מתחדשים מחדש, יען ראינו שלא השלמנו עבודותינו עד הנה. אבל עם כל זה, מוכרח שתהיה ההתחדשות עם תענוג, שההשתוקקות להוסיף יותר בעבודת ה', צריך להיות יחד עם האמונה שהשי"ת נהנה מכל מה שאני עוסק בתורה ועבודה כפי כחי. וכל קצת שזוכים בזה, הוא נורא ואיום. וכמו שאמר הבעש"ט התופס במקצת תופס בכל, ואפי' אם לומד רק רגע אחד והלכה אחת הוא כבר תפוס בכל העולמות והמדרגות, ואם אתה מתפלל, איך שאתה מתפלל, תדע כי באמת זה כולל את כל העולמות והתפילות שבעולם.

ואיך יתחברו שני השכליים הללו. הרי מצד אחד צריך לעשות חשבון הנפש להשתוקק לעשות עוד ועוד. ומאידך העיקר להיות בשמחה בכל נקודה טובה שזוכה, שבזה כלול כל השלימות שבכל העולמות. ובאמת בתחילת העבודה עוסק האדם בשני השכליים כשהם נפרדים, דהיינו יש זמן שהוא עוסק בחשבון הנפש, ויש זמן שהוא עוסק בשמחה והתחזקות.

אבל שלימות העבודה הוא לזכות לכלול שני השכליים בשלום כאחד, שזהו הדעת הגדול של צדיקי האמת.

והכלל המובן מדבריו שהאדם צריך שתהיה לו אמונה בעצמו שגם הוא חביב בעיני השם יתברך כי לפי גדולת טובתו של השם יתברך גם הוא גדול וחשוב בעיניו יתברך וכבר מבואר ענין זה כמה פעמים שאין זוהי ענווה להיות במוחין דקטנות חס ושלום, וצריכין לבקש הרבה מהשם יתברך לזכות לדרכי ענוה באמת וכו' (עין

והמלכות הוא ביטול דקדושה, ואסור להפריד בין יסוד ומלכות. היינו שצריך לאחד שני העבודות, היינו עבודת השפלות ובחי' היש דקדושה.

והוא ענין תרין משיחין, כי יוסף מגלה עבודת היש דקדושה, ודוד מגלה עבודת הביטול דקדושה, ומשה שכלול משניהם הוא מגלה איך לשלב שתי העבודות, של יוסף ודוד. שלא תהיה סתירה בין התרין משיחין, שעי"ז תבא הגאולה ע"י התחברות יוסף ודוד.

ועבודת היש דקדושה הוא שצריך להאמין שאע"פ שהוא שפל מצד אחד, והוא רחוק ומלא חסרונות, בחי' דוד המלך ששופט את עצמו ומבקש רחמנות ומחילה בכל עת, ומשתוקק בכל לב להשי"ת, שזה מביא כל השפע האמיתי להאדם. עם כל זה מצד שני, אין בזה עדיין שלימות, אע"פ שהתחלה הוא בשפלות, צריך יחד עם זאת האור של יוסף הצדיק, להרגיש שמצד השי"ת, הוא טוב לכל תמיד, ואנו חשובים מאד בעיניו ית', וכל יהודי הוא כלול מכל המדרגות, והוא חלק אלוה ממעל ממש. ומי שאינו דבוק ביש דקדושה הוא בבחי' בז ליום קטנות, ואזי צריך לעבודות קשות דייקא, אפי' שיש לו אמונה של שפלות מצד המלכות, חסרה לו האמונה מצד היסוד שהוא האמונה בעצמו.

ויש שעובדים את השי"ת בכל עת, אבל אינם חיים בתענוג, ונדמה להם שהתורה והעבודה שלהם, לא שווה דבר. הגם שצריך לחשוב כן כדי להוסיף ולהרבות יותר ויותר בעבודת ה', כי זה עיקר הקשר שלנו בהשי"ת ע"י ההתחדשות החדשה שאנו

בלקוטי תנינא סימן כ"ב ובסימן ע"ב ועוד בכמה מקומות).

היינו שהאדם צריך להאמין שהשי"ת אוהב אותו, וכל תנועה טובה שזוכה לקיים, זה נורא ואיום ויש בו שלימות גדולה. כי אין זוהי ענוה להיות במוחין דקטנות, רק משתמשים בענוה כדי להיות שפל כנגד כל יהודי ואצלו ית', וכדי שיתרבה ההשתוקקות אליו עד א"ס, כי זוהי עיקר העבודה שישתוקק האדם יותר ויותר, ולזה צריכין ענוה. אבל ברגע שההשתוקקות מסתיר את התענוג הרוחני ח", אזי מייד עליו להכנס לעבודת האמונה בעצמו שהשי"ת נהנה מכל מעט עבודה שלו. כי צריך לייחד היסוד והמלכות היינו התענוג וההשתוקקות.

אם אחר כך בסמוך אחר שאמר ענין הנ"ל, הגיע ראש השנה ואמר אז התורה חדי רבי שמעון סימן ס"א בחלק ראשון ושם הזכיר ענין חסרון אמונה בעצמו עיין שם באות ה' מה שכתוב שם ויש שיש עליהם מחלוקת מחמת שאין להם אמונה בעצמן וכו'.

רביה"ק מוגלה שם שיש צדיקים שיש עליהם מחלוקת מחמת שאין להם אמונה בעצמן, ובחידושי תורה שלהם כי יש שהאדם מחדש איזה חידוש בגמ' או בקבלה או בעבודת ה'. וצריך אמונה שיש להשי"ת שעשועים גדולים מהחידושים. אפי' החידוש הקטן ביותר, צריך לדעת שכל העולם נצרך לחידוש שלך, וצריך לכתוב החידוש, ויאמרנו לכמה אנשים. כי כל חידוש בתורה"ק חשוב מאד, כי כל יהודי הוא חלק אלוה ממעל, ותלויים כל העולמות מכל חידוש שזוכים לחדש בתורה ועבודה.

כי כשאין אמונה בחידוש, הוא בחי' שמתקשר רק למדת המלכות, בחי' שפלות, ואינו מקושר למדת היסוד בחי' תענוג. ולכן יש עליו מחלוקת, שהוא פגם היסוד והשלום. כיון שלא נתדבק בענין היש דקדושה שהוא בחי' יסוד. רק נתדבק לשפלות דקדושה בלבד. לכן יש חולקים עליו. שהוא פגם מכירת יוסף.

ואח"כ הצדיק שב בתשובה ומאמין בחידושים שלו, ובזה נעשה ספרים חדשים, שבזה מתגלה כבוד ה' ונשלם היחוד יסוד ומלכות.

ובדאי שמצד שני, יותר חמור מזה אם הוא רק חי רק בבחי' יש ולא בשפלות, שהרי יהודי נקרא ע"ש יהודה, בחי' מלכות, היינו שפלות דקדושה. ואם לא זכה לשפלות, הרי לא התחיל כלל להכנס לאמיתת העבודה, כי תחילת העבודה הוא בבחי' מלכות, וכל החורבן דביהמ"ק היה על שכפרו בחי' ובדוד מלכם (מדרש שמואל י"ג), היינו בבחי' מלכות. שזה השורש הראשון בעבודת ה' לשוב בתשובה ולדעת שפלותו.

כמו שגילו צדיקי האמת עבודת התשובה, העיקר לעשות חשבון הנפש, לראות איך היתה עבודתו בזה היום ולהתפלל לפני השי"ת שיזכה לתקן ולהיות כרצונו ית' מעתה ועד עולם.

ואחר שזוכה לבחי' דוד, היצר הרע מפתהו שיחיה רק בבחי' שפלות וישכח התענוג והיש דקדושה שיש להשי"ת תענוג מעבודתו. ונדמה לו שהתפילה והתורה שלו אינן שוות דבר ח", ונשבר בלבו בחלישות הדעת.

הדעת הגדול של משה רבינו, ועל ידי זה
נזכה תיכף ומיד לאלתר לביאת גואל צדק
במהרה בימינו אמן.

לזאת צריך להתגבר בבחי' יוסף, בחי' יש
דקדושה, ועם כל זה לדעת שהכל
ברחמי ה', שבזה מתקשרים יוסף ודוד שהוא

